

Клара Санчес - „Небето се завърна“

Преди половин година една непозната ми каза, че някой около мен желае смъртта ми. Срегнах я по време на един полет Делхи-Мадрид. Не беше добре със зрението и ме помоли да ѝ прочета менюто и да ѝ покажа къде е тоалетната. „Пак съм затрила някъде проклетите си очила“, каза тя и си завря главата в огромен бял сак. Жената тежеше към сто кила, че и отгоре, и това я принуждаваше да пътува в бизнес класа. Организаторите на конгреса, в който бе участвала, никак не се били зарадвали, че трябвало да влязат в разходи, за да ѝ платят такъв билет, но тя какво да прави, като не се смества на седалките в туристическата класа. Усмихнах се едва-едва и не направих никакъв коментар, защото не исках да се увличам в десетчасов разговор. Разтворих списание върху коленете си и се загледах в небето и в светлината навън с долепено до прозорчето чело. Нямаше облаци, е, само някой и друг малък и заплеснат, който навяваше мисъл за самота. Чудесно усещане след толкова дни дефилета, нерви, преобличания, убеждения с карфици, тонове грим, изкуствени мигли, дълги по метър, и прекалено креативни фризури. Агенцията за манекенки, за която работех, ме беше определила да участвам в модно ревю в Делхи за една индийска фирма и да присъствам на партитата в къщата – по-скоро малък дворец – на бизнесмена Карим и на съпругата му Шаруби, чието дребничко тяло винаги беше увито в коприна, а китките ѝ бяха целите в злато, което ѝ стигаше едва ли не до лакътя. А сега най-сетне – шапка на тояга, свобода.

Събух си обувките и ги избутах с крак под предната седалка. Не исках да ме безпокоят, затова бях избрала място до прозореца. Нямаше обаче да се отърва лесно – усещах как погледът на съседката ми се плъзга по косата ми и как в някой момент щеше да ми се наложи да се извърна към нея и да ѝ дам да разбере, че нямам желание да си бърбим. Видях с крайчеца на околото си как направи знак на стюардесата и ѝ поиска джин с резенче краставица, няколко зърна черен пипер и една идея тоник. Явно имаше съвсем конкретни предпочитания. За няколко секунди се чуваше само подрънкването на кубчетата лед в пластмасовата чаша и плискането на джина в леда, а междувременно започнахме да прелитаме над огромни маси облаци, които закриваха като къделя памук планините и къщите, реките, хората и животните. Не се разбираше къде се намираме.

– Няма ли да ми направите компания? – каза тя, като вдигна чашата, придържана от обсипаните ѝ с пръстени пръсти. Един представляваше череп от тюркоаз, друг – бухал, трети – сребърна роза, четвърти – нещо чудато с крила. Някои от пръстените се впиვაха в плътта ѝ.

Тъй като скоро щяхме да вечеряме, приех и реших да взема чаша шампанско. И право да си кажа, питието ми дойде добре, отпусна ме. Сега най-сетне щях да мога да затворя очи и да не мисля за нищо. Поисках още една чаша от същото, а съседката ми още един джин, този път без тънката струйка тоник. Изглежда и тя релаксираше. Носът, брадичката и корените на косата ѝ лъщяха. Навсякъде беше леко потна. Косата ѝ беше нескопосно боядисана в махагонов цвят, от едната страна стърчаха по-тъмни кичури, от

другата – по-светли, направо ужас, а очите ѝ бяха мътносини, почти прозрачни, сякаш им липсваха два пласта боя.

Зачудих се в какъв ли конгрес беше участвала. Трябва да беше преподавателка или кой знае, писателка, но си отворих устата не за да я попитам, а само за да отпия още една глътка. Тя въздъхна много дълбоко и се извърна с известно усилие към мене. Каза, че има късогледство, уморени очи и астигматизъм и че за съжаление без проклетите очила не ме вижда много добре, но че другите ѝ сетива вършат допълваща зрението ѝ работа и че ако в бъдеще се срещнем пак, ще ме познае по гласа и по топлината, по вибрациите и енергията, които излъчвало тялото ми – неща по-тънко уловими и по-сигурни от физическите черти.

– И как се виждат тези неща? – попитах я аз, като си помислих, че досега в моя милост се открояваха единствено моят трийсет и шести размер дрехи, 178-те ми сантиметра ръст, една хармонична фигура и лице, издържащо без проблем на атаката на фотографски обектив от десет сантиметра разстояние – неща, които обаче в крайна сметка никой не оценява по достойнство.

– Не се виждат, усещат се – каза тя. – Всеки може да ги усети, стига да не се задоволява с онова, което вижда.

За да не я поставя в неловко положение, не я попитах какви усещания достигат до нея като излъчване от манекенка, чието занимание е да продава на публиката добър стил и хубав външен вид, а не от философка, не от научна работничка, нито от човек, който по цял ден си блъска главата да размишлява. Нея аз усещах като лава от вулкан, която се разлива от двете страни на седалката и постепенно покрива мокета, изкачва се по пластмасовите стени на самолета и се слива с всичко.

– Казвам се Вивиана – представи ми се тя.

Гласът ѝ беше хубав, топъл, копринен, чувствен. Носеше панталони, памучна индийска роба и бели обувки. Не си ги събу, за да не ѝ се подуели краката. В началото си ги кръстоса един върху друг и почти не се помръдна, движеше само главата и ръцете си. Протегна едната към мене и нави един кичур от косата ми между два от яките си пръсти, оня с тюркоазения череп и другия – с онова причудливо крилато нещо.

– Колко е мека – каза тя, доближавайки с няколко сантиметра късогледството си към мен. – Какви са на цвят очите ти?

– Светлокафяви.

– Сигурно са много красиви – отбеляза.

Нямаше нужда да отговарям. Нямаше защо да ѝ връщам комплимента, не трябваше да ѝ се докарвам, та да успее да ѝ продам някакво парцалче.

– Казвам се Патрисия – казах с четвъртата или петата си чаша шампанско в ръка.

– Патрисия – повтори тя за себе си при четвъртата или петата си чаша джин.

Сервираха ни салата, агнешко с къри, ориз басмати, препечени питки, сладкиш, оставиха ни чаша за кафето или чая, водна чаша и прибори, всичко това на миниатюрните масички. Изядох си всичко, без да ме е грижа за калориите и без да се мъча да проявявам изтънчени обноски при храненето – просто като инстинктивно действие, когато оцеляването ти зависи от един пластмасов поднос. Вивиана обаче не се и докосна до храната. Не отвори, а направо разкъса прозрачната торбичка с вилици, лъжици и ножове, пръсна ги по таблата, въздъхна така, че разбърка целия въздух в самолета, и се загледа в облегалката на предната седалка, без да примигва, сякаш виждаше много повече от един обикновен сив плат.

Докато пиех чая си, усетих професионален гъдел да посъветвам Вивиана да се откаже от бялото и да мине на черно. Щеше да я направи към пет килограма по-слаба, да подчертае косата и очите ѝ и да ѝ стои по-елегантно, но, слава Богу, това само си го помислих, защото в този момент стюардесата започна да прибира подносите, като при всяко свое движение пръскаше на талози някакъв непознат ориенталски парфюм. Вивиана поиска нов джин и аз ѝ помогнах да наклони седалката, докато я постави в хоризонтално положение. Приличаше на снежен човек, съборен от вятъра. Направих същото и се излегнах на хълбок към прозореца. Отвън още беше светло и ние се реехме в тази светлина като в приказка. От време навреме обаче облаците се разкъсваха и откриваха долу кафяви планини с вкаменена белота по склоновете. По-добре бе да не гледаш.

Свалих щората, защото самолетът се бе превърнал в салон за отдых, потънал в полумрак и тишина. Сложих си всичко онова, което се съдържаше в една пластмасова торбичка, подарък от компанията – наочници, одеяло и тапи за уши, и се унесох в сън, мислейки за Елиас – как ми хваща ръката, за да ме учи да рисувам, как се бръсне сутрин, опрян на умивалника без панталони, само по тениска и слипове или гол. Може би беше прекалено слаб – слаби крака, слаби ръце, не обичаше фитнес залите, нито да губи време да глези тялото си, а то без друго аз губех своето и за двама ни. Не обръщаше внимание на недостатъците си, не ги криеше, нито се опитваше да ги замаскира, тялото му служеше, за да се любим на канапето, под душа, опрени на стената или върху един надуваем дюшек в басейна, нашите любими места, всичко останало беше второстепенно. Затова никой не можеше да се мери с него. Той беше единственият мъж, който беше успял да ме накара да го харесам истински, без каквито и да било колебания или резерви. Заспах с мисъл за него и за това, че можеше и да не го срещна и че тогава – нещо много вероятно – щастието нямаше да ми кацне на рамото.

Не зная колко време измина оттогава – часове, които се свиха в минути като вълнени пуловери в центрофуга, докато в един момент запалиха лампите и пътниците започнаха да се протягат и да излизат на пътеката между седалките, някои по долнища на анцузи и тениски за вкъщи, които си бяха облекли веднага щом самолетът достигна крейсерска скорост. Аз обаче, колкото и дълго и досадно да беше пътуването, бях облечена както обикновено. Сега бях с дънки, с черна копринена блуза и с обувки с

двайсетсантиметрова платформа от последната колекция, за която току-що бях работила. Сега те се търкаляха на пода до краката ми, напъхани в калцуните на авиокомпанията. Малките щори на илюминаторите се вдигаха един след друг и утрото започна да влиза при нас. Прецених, че за да отида до тоалетната, трябва да прескоча Вивиана. Искях да се измия и пооправя, преди да сервират закуската.

Постигнах го неимоверно трудно – трябваше да се разкрача докрай, за да прескоча едно тяло, сякаш натъпкано с милион неща в повече, отколкото останалите тела, като гледах да не я събудя; и бях първата, започнала с пипкавите процедури на утринния тоалет, така че да не ми се налага да чакам хиляда часа, за да се освободи онова място. Прибрах си косата с шнола и само за пет минути вече изглеждах като нова, защото моят занаят си има и някои добри страни – беше ме научил да бъда бърза и точна и докато се гримирам и глася, да се наблюдавам сякаш отстрани, от някаква стояща извън мене точка, та дори не ми трябваше огледало.

Като се върнах, Вивиана водеше неистова битка, за да сложи седалката си в изправено положение. Вторачи се в мене, сякаш си ме спомняше малко по малко.

– Отдавна не бях спала толкова добре – каза тя и прекара ръка през косата си.

Доближи до очите си малкото часовниче, впито в китката ѝ, и каза, че след няколко часа ще направим междинно кацане в Цюрих. После се наведе с пъхтене, за да вземе огромния бял сак, отвори го и се залови да рови вътре, откъдето излизаха звуци, които навяваха мисъл за обитаваци го хора и животни, и каза: „Уф, определено съм си забравила очилата в хотела.“

И точно тогава, сякаш тези нейни думи бяха отприщили някакъв вид енергия, самолетът започна да се вдига и пропада и да се кандилка ту на едната, ту на другата страна, а количката със закуските полетя като стрела надолу по пътеката и стюардесите разгънаха бързо седалките си и затегнаха предпазните си колани с видимо притеснен израз. От усмихнати изведнъж бяха станали сериозни. Количката със закуските се тресеше някъде из самолета и командирът помоли да запазим спокойствие и да не напускаме местата си. Една госпожа обаче не можа да устои на напрежението и се разплака зад гърба ни. Вивиана ме хвана за ръката. Трите стюардеси също се хванаха за ръце, което май не беше добър знак.

– Не обичам да летя, действия ми потискащо – каза Вивиана, – затова пия непрекъснато.

Стиснах ѝ леко ръката, за да ѝ внуша чувство за сигурност. И двете гледахме точно напред, към сивите облегалки, докато телата ни се друсаха над покритите от снегове планински зъбери.

„Преминаваме през турбулентна зона, запазете спокойствие“, чу се гласът на пилота и точно в този момент плачещата госпожа ревна по-силно и после още по-силно и всички заизвърщахме глави към нея, за да забравим собственото си безпокойство. Беше изгубила напълно контрол върху нервите си.

– Горката жена – каза Вивиана. – Трябва ѝ да се освободи от напрежението, отдавна носи в съзнанието си прекалено тежко бреме и властно обсебилата я мисъл, че ще се разбием, ѝ дава възможност да прогони навън печалните демони, които носи в себе си.

Аха, значи Вивиана най-вероятно беше психолог и бе участвала в някакъв конгрес в тази област. Но моментът никак не беше за въпроси, по всичко личеше, че изживяваме последните мигове от живота си. Стана ми много мъчно, че те са толкова трагични и че трябва да се простя с този свят. За някои хора животът понякога е бреме, но аз винаги, абсолютно винаги, го бях обичала и не исках да се примиря смисълта, че се приближавам към смъртта си, както не искаше и отчаяната жена четири реда зад мене. Беше невъзможно, ужасно и напълно нелогично да не видя повече Елиас, да не прекрача повече прага на дома си и утре сутринта да кажат на масажистката, че тялото ми се е размазало върху коравата и студена земя на някакво запокитено някъде из картата място и че тя трябва да се върне обратно със сгъната, празна носилка. Усетих в стомаха си ледения въздух и пустошта на зеещата огромна празнота, която щеше да ме приеме след малко. Досега не ми беше идвало на ум да си направя завещание и не си бях платила сметката за химическото чистене. От няколко месеца не бях виждала родителите си и не бях поблагодарила на Даниела, нашата домашна помощница, за малката оранжерия, която беше стъкмила в градината. И за голямо мое съжаление щях да освободя пътя пред друга манекенка да ме замести и да обере оваците в репортажа на *Ел*.

Това бяха няколко дълги секунди на черни мисли – повече от черни, ако има още потъмен цвят от черния, докато Вивиана се обърна към мен с широко облепени очи – опитваше се да отнесе със себе си един последен и възможно най-ярък образ от този свят и ме хвана и за другата ръка. И двете ѝ ръце трепереха, потяха се, бяха грапави. Най-вероятно жадуваше да усети топлината на друго човешко същество по пътя, от който няма връщане назад. Аз също. Самолетът се сриваше едва ли не стремглаво към снега. Пътничката с печалните демони в главата крещеше, а един мъж на задната седалка се молеше. И всред надвисналите над главите ни гибел и трагедия единственото, което усещах сега, бяха ръцете на Вивиана. Пръстените ѝ се подаваха измежду вплетените ни ръце и лъщяха. Лъщеше и потта, която се стичаше от челото ѝ.

– Чуй ме добре – каза тя, като стегна още по-здраво ръцете ми в своите. – Има човек – и стисна силно очи, сякаш за да види нещо вътре в тях, – който иска да умреш. Усещам го много силно, сякаш съм вътре в сърцето на този човек, но не и в ума му, защото не знам нито кой е, нито защо желае твоето нещастие.

Не проумявах нищо. Попитах я защо ми казва това точно в този момент, тъкмо когато ще се разбием.

– Нормално е да не ме разбираш – каза тя, – не си подготвена, затова. Замълча за секунда, докато багажниците заплашваха да зейнат всеки момент върху главите ни, а седналите насреща, срещу тоалетните, стюардеси ни гледаха с невиждащ поглед и ужасено изражение.

– И без това ще се пребием. Няма нужда някой да иска да умра – казах ѝ с ненужно креслив глас и кой знае защо си обух обувките.

– Няма да се пребием, днес няма. Ще излезем от бурята и ще се върнем по домовете си. Но има човек, който иска да не си жива и това е истина, една от малкото истини, за които съм сигурна. – Още ми стискаше ръцете. – При тая суматоха не мога да разбера дали става дума за мъж или за жена, дали за приятел или за враг, за роднина, за ревнива съперница, за отмъстителен любовник. Всекиго може да гризе стремеж да ти стори зло. Не е лесно да потиснеш желание, а за съжаление желанията се сбъдват прекалено често.

Реалната гибел минаваше на втори план. Нищо чудно това да беше психологическа маневра от нейна страна, за да отклони вниманието ми от надвисващата над нас трагедия.